

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2017/1564 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 13 септември 2017 година

относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Правните актове на Съюза в областта на авторското право и сродните му права предоставят правна сигурност и високо равнище на закрила за носителите на права и установяват хармонизирана правна рамка. Тази рамка допринася за правилното функциониране на вътрешния пазар и стимулира иновациите, творчеството, инвестициите и създаването на ново съдържание, включително в цифровата среда. С нея се цели също да се насърчава достъпът до знанието и културата, като се закрилят произведения и други обекти и се допускат изключения или ограничения, които са в интерес на обществото. Следва да се гарантира справедлив баланс между правата и интересите на носителите на права и ползвателите.
- (2) Директиви 96/9/ЕО ⁽³⁾, 2001/29/ЕО ⁽⁴⁾, 2006/115/ЕО ⁽⁵⁾ и 2009/24/ЕО ⁽⁶⁾ на Европейския парламент и на Съвета хармонизират правата на носителите на права в областта на авторското право и сродните му права. Посочените директиви, заедно с Директива 2012/28/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾, съдържат изчерпателен списък на изключенията от и ограниченията на тези права, което дава възможност за ползване на съдържание без разрешението на носителите на правата при определени условия, за да се постигнат определени цели на политиката.
- (3) Слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, продължават да се сблъскват с множество пречки пред достъпа до книги и други печатни материали, закриляни от авторското право и сродните му права. Като се отчитат правата на слепите хора, лицата с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, както са признати в Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) и в Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания („КПХУ на ООН“), следва да се предприемат мерки, за да се увеличи наличието на книги и други печатни материали в достъпни формати и да се подобри тяхното разпространение в рамките на вътрешния пазар.

⁽¹⁾ ОВ С 125, 21.4.2017 г., стр. 27.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 6 юли 2017 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 17 юли 2017 г.

⁽³⁾ Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 1996 г. относно правната закрила на базите данни (ОВ L 77, 27.3.1996 г., стр. 20).

⁽⁴⁾ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10).

⁽⁵⁾ Директива 2006/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за правото на отдаване под наем и в заем, както и за някои права, свързани с авторското право в областта на интелектуалната собственост (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 28).

⁽⁶⁾ Директива 2009/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно правната закрила на компютърните програми (ОВ L 111, 5.5.2009 г., стр. 16).

⁽⁷⁾ Директива 2012/28/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно някои разрешени начини на използване на осиротели произведения (ОВ L 299, 27.10.2012 г., стр. 5).

- (4) Маракешкият договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали („Маракешкият договор“), беше подписан от името на Съюза на 30 април 2014 г. ⁽¹⁾ Целта му е да се увеличат наличието и трансграничният обмен на определени произведения и други закриляни обекти в достъпни формати за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали. По силата на Маракешкия договор договарящите страни са длъжни да предоставят изключения от или ограничения на авторското право и сродните му права за създаването и разпространението на копия в достъпни формати от определени произведения и други закриляни обекти, както и за трансграничния обмен на тези копия. Сключването на Маракешкия договор от страна на Съюза налага адаптиране на правото на Съюза чрез въвеждане на задължително и хармонизирано изключение за видовете използване, произведенията и бенефициерите, обхванати от този договор.
- (5) Съгласно Становище 3/15 на Съда на Европейския съюз ⁽²⁾ изключенията или ограниченията на авторското право и сродните му права за създаването и разпространението на копия в достъпни формати от определени произведения и други закриляни обекти, предвидени в Маракешкия договор, трябва да бъдат приложени в рамките на хармонизираната с Директива 2001/29/ЕО област.
- (6) С настоящата директива се въвеждат задължения, които Съюзът трябва да изпълнява по силата на Маракешкия договор по хармонизиран начин, с оглед да се гарантира, че съответните мерки се прилагат последователно в целия вътрешен пазар. Поради това в настоящата директива следва да се предвиди задължително изключение от правата, които са хармонизирани от правото на Съюза и са относими за видовете използване и за произведенията, обхванати от Маракешкия договор. Тези права включват по-специално правата за възпроизвеждане, публично разгласяване, предоставяне на разположение на обществеността, разпространение и отдаване под наем, както е предвидено в директиви 2001/29/ЕО, 2006/115/ЕО и 2009/24/ЕО, както и съответните права, предвидени в Директива 96/9/ЕО. Тъй като обхватът на изключенията или ограниченията, изисквани по силата на Маракешкия договор, включва и произведения под формата на звукозапис, например аудиокниги, задължителното изключение, предвидено в настоящата директива, следва да се прилага и за сродните права.
- (7) Настоящата директива се отнася до слепи хора, лица с нарушено зрение, което не може да бъде подобро така, че практически да се изравни с това на хората, които не страдат от такова увреждане, или лица със сетивно или свързано с четенето увреждане, включително дислексия, или друго, свързано с ученето увреждане, което ги възпрепятства да четат печатни произведения в практически същата степен, както хората без такова увреждане, или хора, които поради физическо увреждане не са в състояние да държат книга или да боравят с нея, или не могат да фокусират зрението си или да движат очите си, доколкото обикновено е необходимо за четене, като в резултат на тези нарушения или увреждания тези хора са неспособни да четат печатни произведения в практически същата степен като хората без такива нарушения или увреждания. Настоящата директива цели следователно да се увеличи наличието на книги, включително електронни книги, специализирани издания, вестници, списания и други видове писмени материали, нотен запис, включително музикални партитури, и други печатни материали, включително под формата на звукозапис (цифров или аналогов), онлайн или офлайн, в такива формати, че тези произведения и други закриляни обекти да са достъпни за тези лица по същество в същата степен, както за лицата без такива нарушения или увреждания. Достъпните формати включват например брайлово писмо, едър шрифт, адаптирани електронни книги, аудиокниги и радиопредавания.
- (8) Задължителното изключение, предвидено в настоящата директива, следва също така да ограничи правото на възпроизвеждане, така че да се даде възможност за всяко действие, което е необходимо, за да се промени, преобразува или адаптира дадено произведение или друг закрилян обект по такъв начин, че от него да се изготви копия в достъпен формат, което дава възможност на бенефициерите да имат достъп до това произведение или друг закрилян обект. Това включва предоставянето на необходимите средства за навигиране в информацията в копието в достъпен формат. То включва също промени, които може да се налагат в случаите, когато форматът на произведение или на друг закрилян обект вече е достъпен за някои бенефициери, но не и за други, поради различни нарушения или увреждания, или различни степени на такива нарушения или увреждания.
- (9) Позволените видове използване, определени в настоящата директива, следва да включват създаването на копия в достъпен формат както от самите бенефициери, така и от оправомощени субекти, задоволяващи техните потребности, като тези оправомощени субекти могат да бъдат публични или частни организации, по-специално библиотеки, учебни заведения и други организации с нестопанска цел, които обслужват лица с увреждания, непозволяващи четенето на печатни материали, като една от основните си дейности, институционални задължения или като част от своето предназначение в полза на обществения интерес. Видовете използване, определени в

⁽¹⁾ Решение 2014/221/ЕС на Съвета от 14 април 2014 г. за подписване от името на Европейския съюз на Маракешкия договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали (ОВ L 115, 17.4.2014 г., стр. 1).

⁽²⁾ Становище на Съда на Европейския съюз 3/15 от 14 февруари 2017 г., ECLI:EU:C:2017:114, точка 112.

настоящата директива, следва да включват и създаването, за изключително ползване от бенефициера, на копия в достъпен формат от физическо лице, което прави това от името на бенефициера или му оказва помощ за това при създаването на такива копия. Копия в достъпен формат следва да се създават само от произведения или други закриляни обекти, до които бенефициерите или оправомощените субекти имат законен достъп. Държавите членки следва да гарантират, че всяка договорна разпоредба, която цели да предотврати или да ограничи по какъвто и да било начин прилагането на изключението, е нищожна.

- (10) Изключението, предвидено в настоящата директива, следва да позволява на оправомощените субекти да предоставят и разпространяват онлайн и офлайн в рамките на Съюза копия в достъпен формат от произведения или други закриляни обекти, обхванати от настоящата директива. Настоящата директива не следва да налага задължение за оправомощените субекти за създаване и разпространяване на такива копия.
- (11) Следва да бъде възможно копия в достъпен формат, направени в една държава членка, да се разпространяват във всички държави членки, за да се гарантира по-голямото им наличие в рамките на вътрешния пазар. Това би намалило необходимостта от дублиране на работата по създаването на копия в достъпен формат от едно и също произведение или друг закрилян обект в рамките на Съюза — така се постигат икономии и повишаване на ефективността. Поради това настоящата директива следва да гарантира възможността копия в достъпен формат, направени от оправомощените субекти в която и да е държава членка, да бъдат разпространявани сред и достъпни за бенефициерите и оправомощените субекти в целия Съюз. За да се засили такъв трансграничен обмен и да се улеснят взаимната идентификация и сътрудничеството на оправомощените субекти, следва да се насърчава доброволното споделяне на информацията относно наименованията и данните за контакт на оправомощените субекти, установени в Съюза, включително уебсайтове, ако има такива. Следователно държавите членки следва да предоставят получената от оправомощените субекти информация на Комисията. От това не се поражда задължение за държавите членки да проверяват пълнотата и точността на такава информация, нито нейното съответствие с тяхното национално право за транспониране на настоящата директива. Такава информация следва да бъде предоставяна онлайн от Комисията на централен пункт за достъп до информация на равнището на Съюза. Това би подпомогнало също оправомощените субекти, както и бенефициерите и носителите на права при контактуването с оправомощените субекти за получаване на допълнителна информация в съответствие с разпоредбите на настоящата директива и на Регламент (ЕС) 2017/1563 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. Горепосоченият централен пункт за достъп до информация следва да бъде допълнителен спрямо пункта за достъп до информация, който предстои да бъде създаден от международното бюро на Световната организация за интелектуална собственост (СОИС), както е предвидено в Маракешкия договор, за да се улесни идентифицирането на и сътрудничеството между оправомощените субекти на международно равнище.
- (12) С цел да се повиши наличието на копия в достъпни формати и да се предотврати неправомерното разпространение на произведения или други закриляни обекти, оправомощените субекти, които извършват дейности по разпространение, публично разгласяване или предоставяне на разположение на обществеността на копия в достъпни формати, следва да спазват определени задължения.
- (13) Изискванията за оправомощаване или признаване, които държавите членки могат да прилагат към оправомощените субекти, като например свързаните с предоставянето на услуги от общ характер на бенефициерите, не следва да имат такова въздействие, че да възпрепятстват субектите, които са обхванати от определението за оправомощени субекти по настоящата директива, да предприемат ползването, позволено по настоящата директива.
- (14) С оглед на специфичния характер на изключението, предвидено в настоящата директива, специфичния му обхват и необходимостта от правна сигурност за бенефициерите от него, на държавите членки следва да не се разрешава да налагат допълнителни изисквания относно прилагането на изключението — например предварителна проверка дали на пазара са налични произведения в достъпни формати, различни от определените в настоящата директива. На държавите членки следва да се разрешава да предвиждат компенсаторни схеми само относно позволените видове използване на произведенията или другите закриляни обекти от оправомощените субекти. За да се избегне обременяване на бенефициерите, да се предотвратят пречките пред трансграничното разпространяване на копия в достъпен формат и прекомерните изисквания към оправомощените субекти, е важно да се ограничи възможността на държавите членки да предвиждат такива компенсаторни схеми. Следователно компенсаторните схеми не следва да изискват плащания от страна на бенефициерите. Те следва да се прилагат само за използване от оправомощените субекти, установени на територията на държавата членка, предвиждаща такава схема, и не следва да изискват плащания от оправомощените субекти, установени в други държави членки или в трети държави — страни по Маракешкия договор. Държавите членки следва да гарантират, че изискванията за трансграничен обмен на копия в достъпен формат при такива компенсаторни схеми не обременяват в по-голяма степен, отколкото при нетрансграничен обмен, включително по отношение на формата и възможното ниво на компенсация. При определянето на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2017/1563 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. относно трансграничния обмен между Съюза и трети държави на копия в достъпен формат от определени произведения и определени обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали (вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник).

нивото на компенсация следва надлежно да се отчитат нетърговският характер на дейността на оправомощените субекти, целите, свързани с обществен интерес, преследвани от настоящата директива, интересите на бенефициерите от изключението, възможните вреди за носителите на права и необходимостта да се гарантира трансгранично разпространение на копия в достъпен формат. Следва още да се отчитат специфичните обстоятелства във всеки случай, възникващи в резултат на създаването на конкретно копие в достъпен формат. Когато вредата за носител на права е минимална, не следва да възниква задължение за плащане на компенсация.

- (15) От съществено значение е всяко обработване на лични данни съгласно настоящата директива да спазва основните права, включително правото на зачитане на личния и семейния живот и правото на защита на личните данни съгласно членове 7 и 8 от Хартата, и е задължително всяко такова обработване също така да бъде в съответствие с директиви 95/46/ЕО ⁽¹⁾ и 2002/58/ЕО ⁽²⁾ на Европейския парламент и на Съвета, уреждащи обработването на лични данни, което може да се извършва от оправомощените субекти в рамките на настоящата директива и под надзора на компетентните органи на държавите членки, по-специално публичните независими органи, определени от държавите членки.
- (16) КПХУ на ООН, по която Съюзът е страна, гарантира на хората с увреждания правото на достъп до информация и образование и правото на участие в културния, икономическия и социалния живот на равна основа с другите хора. КПХУ на ООН задължава страните по Конвенцията да предприемат всички подходящи мерки, в съответствие с международното право, за да гарантират, че разпоредбите за закрила на правата върху интелектуална собственост не служат като необоснована или дискриминационна преграда пред достъпа на хора с увреждания до материали с културен характер.
- (17) Съгласно Хартата всяка форма на дискриминация, включително въз основа на увреждане, е забранена и правото на хората с увреждания да се ползват от мерки, които осигуряват тяхната автономност, социалната и професионалната им интеграция и участието им в живота на общността, се признава и зачита от Съюза.
- (18) С приемането на настоящата директива Съюзът цели да гарантира, че бенефициерите имат достъп до книги и други печатни материали в достъпни формати в рамките на целия вътрешен пазар. Следователно настоящата директива представлява важна първа стъпка към подобряване на достъпа на хората с увреждания до произведения.
- (19) Комисията следва да оценява положението по отношение на наличието на копия на произведения и други закриляни обекти, различни от обхванатите от настоящата директива, в достъпни формати, както и наличието на копия на произведения и други закриляни обекти в достъпен формат за лица с други увреждания. Важно е Комисията да направи в тази връзка шателен преглед на положението. При необходимост може да се разгледат промени в приложното поле на настоящата директива въз основа на доклад, представен от Комисията.
- (20) Държавите членки следва да могат да продължат да предвиждат изключение или ограничение в полза на лица с увреждания в случаи, които не са обхванати от настоящата директива, особено по отношение на произведения и други закриляни обекти, както и увреждания, различни от обхванатите в настоящата директива, по-специално съгласно член 5, параграф 3, буква б) от Директива 2001/29/ЕО. Настоящата директива не възпрепятства държавите членки да предвиждат изключения или ограничения на права, които не са хармонизирани в рамката на Съюза за авторското право.
- (21) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата и в КПХУ на ООН. Настоящата директива следва да бъде тълкувана и прилагана в съответствие с тези права и принципи.
- (22) Маракешкият договор налага определени задължения по отношение на обmena на копия в достъпен формат между Съюза и трети държави, които са страни по този Договор. Мерките, предприети от Съюза за изпълнението на тези задължения, се съдържат в Регламент (ЕС) 2017/1563, който следва да се тълкува във връзка с настоящата директива.

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31). Тази директива ще бъде отменена и заменена, считано от 25 май 2018 г., от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

- (23) Доколкото целта на настоящата директива, а именно да се подобри достъпът в Съюза до произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците ѝ може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (24) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. ⁽¹⁾ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и приложно поле

Настоящата директива цели допълнително хармонизиране на правото на Съюза, приложимо към авторското право и сродните му права в рамките на вътрешния пазар, чрез създаването на правила относно използването на определени произведения и други закриляни обекти без разрешението на носителя на съответните права в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „произведение или друг закрилян обект“ означава творба под формата на книга, специализирано издание, вестник, списание или друг вид писмен материал, нотен запис, включително музикална партитура, и съответните илюстрации върху всякакви носители и във всякаква форма, включително под формата на звукозапис, например аудиокниги, и в цифров формат, която е закриляна от авторското право или сродните му права и която е публикувана или по друг законен начин е направена публично достояние;
- 2) „бенефициер“ означава, независимо от всякакви други увреждания, лице, което:
 - а) е сляпо;
 - б) има нарушено зрение, което не може да бъде подобро така, че практически да се изравни с това на лице, което не страда от такова увреждане, и в резултат на което е неспособно да чете печатни произведения практически в същата степен, както човек без такова увреждане;
 - в) има сетивно или възпрепятстващо четенето увреждане, в резултат на което е неспособно да чете печатни произведения практически в същата степен, както лице без такова увреждане; или
 - г) поради физическо увреждане не е в състояние да държи книга или да борави с нея, или не може да фокусира зрението си или да движи очите си в степента, която обикновено е необходима за четене;
- 3) „копие в достъпен формат“ означава копие от произведение или от друг закрилян обект в алтернативен вид или форма, чрез което бенефициерът получава достъп до произведението или друг закрилян обект, включително по също толкова практичен и удобен начин, какъвто е достъпът за лице без никое от нарушенията или уврежданията, посочени в точка 2;
- 4) „оправомощен субект“ означава субект, който е оправомощен или признат от държава членка да предоставя с нестопанска цел на бенефициери достъп до образование, обучение, адаптивно четене или информация. Това включва и публичните институции или организациите с нестопанска цел, които предоставят такива услуги на бенефициерите като една от основните си дейности, институционални задължения или като част от свои мисии в полза на обществен интерес.

⁽¹⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

Член 3

Позволени видове използване

1. Държавите членки предоставят изключение, съгласно което не се изисква разрешение от носителя на авторското право или на сродно право върху произведение или друг закрилян обект съгласно членове 5 и 7 от Директива 96/9/ЕО, членове 2, 3 и 4 от Директива 2001/29/ЕО, член 1, параграф 1, член 8, параграфи 2 и 3 и член 9 от Директива 2006/115/ЕО и член 4 от Директива 2009/24/ЕО за всяко действие, което е необходимо за:
 - а) създаването от бенефициер или от лице, което действа от негово име, на копие в достъпен формат от произведение или от друг закрилян обект, до който бенефициерът има законен достъп за изключително използване от бенефициера; и
 - б) създаването от оправомощен субект на копие в достъпен формат от произведение или от друг закрилян обект, до който субектът има законен достъп, или за разгласяването, предоставянето на разположение, разпространяването или отдаването под наем от него на копие в достъпен формат на бенефициер или друг оправомощен субект с нестопанска цел за целите на изключителното използване от бенефициер.
2. Държавите членки гарантират, че всяко копие в достъпен формат запазва целостта на произведението или друг закрилян обект, като се отчитат надлежно необходимите промени, за да стане произведението или другият закрилян обект достъпно(-ен) в алтернативния формат.
3. Изключението, предвидено в параграф 1, се прилага само в някои специални случаи, които не противоречат на нормалното използване на произведението или друг закрилян обект и не засягат неоправдано законните интереси на носителя на права.
4. По отношение на изключението, предвидено в параграф 1 от настоящия член, се прилагат член 6, параграф 4, първа, трета и пета алинея от Директива 2001/29/ЕО.
5. Държавите членки гарантират, че предвидените в параграф 1 изключения не могат да бъдат преодолявани чрез договор.
6. Държавите членки могат да предвидят, че видовете използване, позволени съгласно настоящата директива, ако са предприети от оправомощени субекти, установени на тяхна територия, подлежат на компенсаторни схеми в рамките на ограниченията, предвидени в настоящата директива.

Член 4

Копия в достъпен формат на вътрешния пазар

Държавите членки гарантират, че оправомощен субект, установен на тяхна територия, може да изпълнява действията, посочени в член 3, параграф 1, буква б), за бенефициер или друг оправомощен субект, установен в която и да било държава членка. Държавите членки гарантират също така, че бенефициер или оправомощен субект, установен на тяхна територия, може да получи копие в достъпен формат или достъп до такова копие от оправомощен субект, установен в която и да било държава членка.

Член 5

Задължения на оправомощените субекти

1. Държавите членки предвиждат, че оправомощен субект, установен на тяхна територия, който извършва действията, посочени в член 4, установява и следва своя собствена практика, за да гарантира, че той:
 - а) разпространява, разгласява и предоставя на разположение копия в достъпен формат единствено на бенефициери или други оправомощени субекти;
 - б) предприема необходимите мерки за предотвратяване на неправомерното възпроизвеждане, разпространение, публично разгласяване или предоставяне на разположение на обществеността на копия в достъпен формат;
 - в) показва надлежно старание и документира действията си по отношение на произведения или други закриляни обекти, както и по отношение на копия от тях в достъпен формат; и
 - г) публикува и актуализира — по целесъобразност на свой уебсайт или чрез други онлайн или офлайн канали, информация как изпълнява задълженията, определени в букви а)—в).

Държавите членки гарантират, че практиките, посочени в първа алинея, се установяват и следват при пълно зачитане на правилата, приложими към обработването на лични данни на бенефициери, посочени в член 7.

2. Държавите членки гарантират че оправомощен субект, установен на тяхна територия, който извършва действията, посочени в член 4, предоставя при поискване по достъпен начин на бенефициерите, други оправомощени субекти или носители на права следната информация:

- а) списък на произведенията или другите закриляни обекти, за които разполага с копия в достъпен формат, и на наличните формати; и
- б) наименованието и данните за контакт на оправомощените субекти, с които се е ангажирал да обменя копия в достъпен формат съгласно член 4.

Член 6

Прозрачност и обмен на информация

1. Държавите членки насърчават оправомощените субекти, установени на тяхна територия, които извършват действията, посочени в член 4 от настоящата директива и членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2017/1563 да им съобщават доброволно своите наименования и данни за контакт.

2. Държавите членки предоставят информацията, която са получили съгласно параграф 1, на Комисията. Комисията публично оповестява тази информация онлайн в централен пункт за достъп до информация и я актуализира.

Член 7

Защита на личните данни

Обработването на лични данни, извършвано в рамките на настоящата директива, се извършва в съответствие с директиви 95/46/ЕО и 2002/58/ЕО.

Член 8

Изменение на Директива 2001/29/ЕО

В член 5, параграф 3 от Директива 2001/29/ЕО буква б) се заменя със следното:

„б) използване в полза на хора с увреждания, което е пряко свързано с увреждането и няма търговски характер, доколкото се изисква от конкретното увреждане, без да се засягат задълженията на държавите членки съгласно Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета (*).

(*) Директива (ЕС) 2017/1564 на ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 242, 20.9.2017 г., стр. 6).“

Член 9

Доклад

До 11 октомври 2020 г., Комисията представя доклад на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет относно наличието на вътрешния пазар в достъпни формати на произведения и други закриляни обекти, различни от определените в член 2, точка 1, за бенефициери и на произведения и други закриляни обекти за лица с увреждания, различни от посочените в член 2, точка 2. Докладът отчита развитието относно съответната технология и съдържа оценка на целесъобразността на разширяването на приложното поле на настоящата директива, за да се подобри достъпът до други видове произведения и други закриляни обекти и достъпът за лица с увреждания, различни от обхванатите в настоящата директива.

Член 10

Преглед

1. До 11 октомври 2023 г., Комисията изготвя оценка на настоящата директива и представя основните констатации в доклад до Европейския парламент, до Съвета и до Европейския икономически и социален комитет, придружени при необходимост от предложения за изменение на настоящата директива. Такава оценка включва оценяване на въздействието на компенсаторните схеми, предвидени от държавите членки съгласно член 3, параграф 6, върху наличието на копия в достъпен формат за бенефициерите и върху техния трансграничен обмен. В доклада на Комисията се вземат предвид гледните точки на съответните представители на гражданското общество и на неправителствени организации, включително организации, представляващи хората с увреждания, и организации, представляващи възрастните хора.
2. Държавите членки предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на доклада, посочен в параграф 1 от настоящия член, и на доклада, посочен в член 9.
3. Държава членка, която има основания да счита, че изпълнението на настоящата директива е имало значително отрицателно отражение върху наличието на пазара на произведения или други закриляни обекти в достъпни формати за бенефициерите, може да постави въпроса на вниманието на Комисията, като предостави всички относими доказателства. Комисията отчита тези доказателства, когато изготвя доклада, посочен в параграф 1.

Член 11

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 11 октомври 2018 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 12

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 13

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 13 септември 2017 година.

За Европейския парламент
Председател
А. ТАЈАНИ

За Съвета
Председател
М. МААСИКАС